

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Sokolnictwo i ptaki naturowe
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów biologia</p> <p>Specjalność Biologia eksperymentalna</p> <p>Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Biotechnologii</p> <p>Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów ogólnoakademicki</p>	<p>Cykl dydaktyczny 2023/24</p> <p>Kod przedmiotu BBTBES_D.28K.642d9ab71f1f0.23</p> <p>Języki wykładowe Polski</p> <p>Obligatoryjność Przedmioty do wyboru</p> <p>Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe</p> <p>Dyscypliny Nauki biologiczne</p>	
<p>Koordynator</p>	<p>Monika Łukasiewicz-Mierzejewska</p>	
<p>Prowadzący</p>	<p>Monika Łukasiewicz-Mierzejewska</p>	
<p>Okres Semestr 4</p>	<p>Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę</p> <p>Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15 Ćwiczenia terenowe: 15</p>	<p>Liczba punktów ECTS 3</p>

Cele kształcenia dla przedmiotu

Kod	Cel
C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką sokolnictwa, a także ukazaniem go jako drogi zawodowej. Współczesne sokolnictwo obejmuje swoim zasięgiem dużo więcej niż polowania z ptakami drapieżnymi – choć nacisk będzie kładziony zdecydowanie na kulturę i tradycję polowania z ptakami drapieżnymi oraz etykę sokolniczą. Obecnie sokolnik to miłośnik, obserwator i znawca przyrody. Sokolnicy jako pierwsi zauważyli niepokojące zmiany środowiska wywołane przez kontaminacje środkami ochrony roślin z grupy chlorowanych węglowodorów (np. DDT). Także oni we współpracy z naukowcami opracowali metody i techniki prowadzenia hodowli ptaków drapieżnych i ich reintrodukcji. Wykonywanie zawodu sokolnika łączy się z realizowaniem różnorodnych usług. Może to być: biologiczne odstraszanie ptasich szkodników, wykonywanie pokazów – cele edukacyjne, prowadzenie lekcji biologii.

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	środowisko życia ptaków, właściwe obchodzenia się i utrzymanie ich dobrostanu.	B_K2_W05	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Projekt
W2	metody, technologie stosowane w hodowli i ochronie zwierząt, pozwalających wykorzystywać i kształtować potencjał przyrody w celu poprawy jakości życia człowieka.	B_K2_W05	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Projekt
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	skutecznie komunikować się z różnymi podmiotami w celu uzyskania stosownych dokumentów CITES na ptaki.	B_K2_U02	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Projekt
U2	przygotować autorską propozycję rozwiązania problemu (trening, układanie ptaków budowa woliery) i wykonania zadania z zakresu dotyczącego ptaków dzikich.	B_K2_U09	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Projekt
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	inicjowania działań popularyzujących wiedzę biologiczną w społeczeństwie.	B_K2_K05	Zaliczenie pisemne, Zaliczenie ustne, Projekt

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć

1.	<p>Tematyka wykładów: Historia sokolnictwa, prawo międzynarodowe i krajowe dotyczące utrzymywania ptaków drapieżnych przez sokolników, myślistwo ptasze, układanie i trening ptaków drapieżnych, współczesna rola sokolnika, reintrodukcja zagrożonych gatunków, ochrona biologiczna budynków, plantacji oraz lotnisk, pokazy sokolnicze, rekreacja i sporty ekstremalne z wykorzystaniem ptaków drapieżnych, ptaki naturowe: bażant, kuropatwa, głuszec, cietrzew, jarząbek. Zapoznanie ze wszystkimi elementami praktycznej hodowli ptaków. Systematyka biologii, pochodzenie, występowanie. Centra hodowli, organizacja hodowli w kraju. Utrzymanie - woliery, opieka, żywienie, rozród - odchów w woliarach.</p> <p>Tematyka ćwiczeń: Podstawy pracy z ptakami drapieżnymi (zajęcia praktyczne obejmujące: obchodzenie się z ptakami, podawanie na rękawicy, zakładanie i zdejmowanie oprzyrządowania, wiązanie węzłów sokolniczych), ptaki sokolnicze (opis gatunku oraz określenie jego przydatności do różnego rodzaju pracy), żywienie oraz choroby metaboliczne ptaków drapieżnych, utrzymanie ptaków drapieżnych w hodowlach oraz choroby spowodowane złymi warunkami utrzymania, pierwsza pomoc ptakom drapieżnym, hodowla ptaków drapieżnych, własnoręczne przygotowanie oprzyrządowania niezbędnego do pracy z ptakiem drapieżnym (pęta, pętca, karnal.....), Ćwiczenia terenowe: Obserwacje terenowe hodowli sokołów wędrownych, udział w polowaniu z sokołami i jastrzębiami, zajęcia rozpoznawania ptaków drapieżnych w ogrodzie zoologicznym.</p>	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne, Ćwiczenia terenowe
----	--	--------------------	---

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład tradycyjny
Ćwiczenia laboratoryjne	Wykład problemowy
Ćwiczenia terenowe	Studium przypadku

Forma zajęć	Metoda weryfikacji	Udział
Wykład	Zaliczenie pisemne	70.00%
Ćwiczenia laboratoryjne	Projekt	20.00%
Ćwiczenia terenowe	Zaliczenie ustne	10.00%

Forma zajęć	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	100 % zaliczenie pisemne.
Ćwiczenia laboratoryjne	Wykonanie projektu zespołowego.
Ćwiczenia terenowe	Zaliczenie ustne w trakcie pracy z ptakami.

Literatura

Obowiązkowa

1. Cieślowski M., Sokolnictwo. Multico. 2009.
2. Sielicki J., Mizera T., Peregrine Falcon Populations. Turul . Warszawa. 2009
3. Hume R. Hayman P. Ptaki drapieżne. Wyd., MUZA S.A. 2007

Dodatkowa

1. Tomiałojć L., Stawarczyk T. Awifauna Polski, rozmieszczenie , liczebność i zmiany. Tom I. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura”, Wrocław 2003
2. Tomiałojć L., Stawarczyk T. Awifauna Polski, rozmieszczenie , liczebność i zmiany. Tom II. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura”, Wrocław 2003
3. Feduccia A. The Origin and Evolution of Birds. Yale University Press, New Haven and London. 1999
4. Kruszewicz A.G. Ptaki Polski. Multico. 2010
5. Kruszewicz A. Przewodnik do plecaka. Poznajemy ptaki drapieżne. Multico. 2007
6. Dudziński W., Ptaki łowne. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa. 1988

Rozliczenie punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	15
Ćwiczenia laboratoryjne	15
Ćwiczenia terenowe	15
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	30
Przeprowadzenie badań literaturowych	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
B_K2_K05	Absolwent jest gotów do inicjowania działań popularyzujących wiedzę biologiczną w społeczeństwie
B_K2_U02	Absolwent potrafi śledzić i biegle wykorzystywać literaturę naukową i popularnonaukową z zakresu biologii
B_K2_U09	Absolwent potrafi planować i wykonywać zadania badawcze lub ekspertyzy pod kierunkiem opiekuna naukowego
B_K2_W05	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie w oparciu o szczegółową wiedzę o budowie i funkcjonowaniu organizmów